ЛІСОВИЙ ВІСНИК

№9-10 (71-72) '17

www.lisvisnyk.com.ua

БАГРЯНА ПОРА

(СТОР. 58)

ГРАФ ВОЛОДИМИР ДІДУШИЦЬКИЙ І... МИСЛИВСТВО

Захоплення Володимира Дідушицького мисливством проявлялось у його участі в багатьох товариствах, діяльність яких була пов'язана зі збереженням та примноженням фауни Галичини.

Він стає головним засновником Галицького мисливського товариства, яке розпочало свою діяльність у Львові в 1876 році. Збереглося звернення ініціативної групи до Галицького намісництва щодо реєстрації статуту Галицького мисливського товариства (1876 р.)

10 січня 1878 р. вийшов перший номер місячника «Łowiec», який нараховував 16 стор. формату трохи більшого за А4. Майже всі статті у першому номері були написані головним редактором Йозефом Лозинським, який працював бібліотекарем у Дідушицького.

Як член Галицького мисливського товариства Володимир Дідушицький поспілкувався на мисливську тематику з великим поціновувачем полювання – цісарем Австро-Угорщини Францом Йосипом, коли той у 1880 році перебував у Львові. З 1880 року Дідушицький обіймає посаду голови товариства та його протектора, його заступником був Станіслав Клучицький. Почесним членом товариства Дідушицький залишився до своєї смерті в 1899 р.

Звернення до Галицького намісництва щодо реєстрації статуту Галицького мисливського

товариства (1876 р.) за підписами: графа Володимира Дідушицького, графа Кароля Мєра, доктора Владислава Рігера, графа Едварда Ксавери Фредра, графа Юліуша Бєльського, Еразма Волянського, Романа Шимановського, Зенона Слонецького, графа Генрика Водзіцького, доктора Євгеніуша Янота, доктора Фердинанта Кратера, Освальда Бартманського, Едварда Міцевського, графа Агенора Голуховського, Гіполіта Лонцинського, Станіслава Матковського, Владислава Тустановського, князя Владислава Сапєги, графа Романа Потоцького, графа Артура Потоцького, Станіслава Полановського, Мацєя Зенона Серватовського, графа Тадеуша Дідушицького, Томаша Городиського, графа Яна Шептицького, графа Мечислава Рея, Миколи Рея, графа Яна Тарновського, Йозефа Тишковського, Еміля Торосєвича, Яна Чайковського, Корнеля Крешиновича, Едварда Вейсманна, графа Стефана Замойського, барона Северина Бруніцького, графа Юстина Козєбродзкого, Гіполіта Бохдана, Юліуша Тустановського, доктора Адама Хенсела, Владислава Зонтака, доктора Емануїла Роїнського, доктора Міхала Гноїнського, Йозефа Гізовського.

За видатні заслуги у справі охорони тварин від жорстокого поводження його обирають почесним членом Краківського товариства охорони тварин. Також за сприяння графа Володимира Дідушицького було організоване Крайове рибальське товариство з офісом у Кракові, перше засідання якого відбулось 23 серпня 1879 року. Основною метою товариства був розвиток і охорона рибальства у Галичині. Товариство зариблювало мальком ріки Дністер, Віслу, Буг, Сян. Відомо, що шанувальник полювання – Дідушицький – був членом не лише громадських організацій, які опікувалися мисливством та рибальством Галичини, але й брав участь у товариствах із метою полювання. Зокрема, він був членом Небилівського мисливського товариства, яке провадило свою діяльність на території гмін Перегінська, Велдіжа, Долини, Рожнятова, Дуби.

Історичні джерела свідчать, що Дідушицький брав активну участь в діяльності Галицького мисливського товариства. Так, на загальних зборах товариства 14 жовтня 1882 року розглядалось питання про допомогу Львівській лісовій школі. Він зі своєї колекції позичав для практичних занять учням зброю, якої у школи не було.

Володимир Дідушицький також брав активну участь у публічному управлінні мисливством Галичини. Так, на засіданні Галицького мисливського товариства 4 липня 1880 року відбувалася дискусія щодо можливості встановлення добування лисиці круглорічно, Дідушицький вказував на недоцільність цього рішення, так як в Галичині у мисливців існує звичаєве право, за яким мисливці влітку лисицю не стріляють, бо у неї погане хутро. У 1878 році він виступив проти неналежної організації торгівлі дичиною, що спричиняє збільшення випадків браконьєрства. Будучи депутатом (послом) Галицького сейму, він лобіював галузь мисливського господарства. Зокрема, на засіданні Галицького сейму 9 липня 1887 року він підняв питання щодо мінімальної площі мисливського ревіру, професійності мисливських охоронців, ведення вольєрних господарств, питання оплати за оренду права полювання.

Володимир Дідушицький на власних землях організував мисливські господарства, в яких організовував полювання для своїх товаришів. Зокрема, з 27 січня по 2 лютого у своїх угіддях у Поторицях він організував полювання, в якому брало участь 25 мисливців. В. Дідушицький особисто керував полюванням. У Потужинському господарстві з 8 по 18 лютого відбувалися полювання, в яких взяло участь 15 мисливців. За цей період добуто 23 кабани, 24 козулі, 3 вовки, 9 лисиць та одного орла.

За спогадами самого Дідушицького, він змалку захоплювався природою, що проявилось у збиранні гербаріїв. Лише після переїзду на постійне проживання до сільської місцевості в ньому пробудився мисливський азарт. Чільне місце у музейній колекції Дідушицького займали мисливські види тварин, які у великій кількості дарували мисливці. Серед тварин він найбільше любив збирати колекцію пернатих. Серед мисливської пернатої дичини найбільшу групу становили глухарі, зокрема подаровані: Ернестом Шауером (добутий у Дорі на горі Синячка 26 червня 1856 року); князем Яном Павлом Сапєгою (добутий 4 липня 1889 року у Вигоді Долинского повіту); графом Станіславом Голуховським (добутий у 1870 році); Францішеком Хессом, (добутий 5 травня 1871 року); графом Потоцьким (добутий 17 квітня 1876 року на Волині); Фердинандом Кратером (добутий у ревірі Зелениця Надвірнянського повіту). Серед мисливських видів пернатих були представлені дрохви – подарунки від графа Казимира Дідушицькоко (добуті 20 травня 1852 року у селі Ярчівці Золочівського повіту); графа Вацлава Дідушицького (добуті 4 червня 1864 року у Бережанському повіті та у селі Куровичі Перемишлянського повіту 14.02.1891 року); Юлії Півчинської (добуті у селі Лісова Слобідка Коломийського повіту 15 грудня 1869 року).

Олег ПРОЦІВ

(Закінчення у наступному номері)